

"Europa's Grondwet" in Het Vrije Volk (13 januari 1953)

Source: Het Vrije Volk. 13.01.1953. [s.l.]. "Europa's Grondwet".

Copyright: (c) Het Vrije Volk

URL: http://www.cvce.eu/obj/europa_s_grondwet_in_het_vrije_volk_13_januari_1953-nl-9a77898e-d053-459f-b0bf-498e5ac76bdf.html

Last updated: 08/04/2015

Europa's Grondwet

In Augustus 1952 hebben de ministers van Buitenlandse Zaken van de zes landen, aangesloten bij de G.K.S. (Gemeenschap voor Kolen en Staal) tegenover het parlement van dit lichaam de wens uitgesproken, dat het op 10 Maart 1953 gereed zou zijn met de uitwerking van een Europese grondwet. In de najaarszitting van de Europese Raad is vervolgens uitgesproken dat bij bedoelde werkzaamheden ook andere dan de zes G.K.S.-staten vertegenwoordigd konden zijn (Engeland, Scandinavië) zij het zonder stemrecht. Uit het G.K.S.-parlement heeft zich volgens die richtlijnen een commissie-ad hoc gevormd, die een ontwerp voor de E.P.G. (Europese Politieke Gemeenschap) heeft opgesteld. Uit dit ontwerp heeft een werkcommissie een aantal punten gehaald om deze alvast aan het volledige parlement vóór te leggen, ten einde daaromtrent de geesten te beproeven. Dat heeft aanleiding gegeven tot een nogal felle gedachten wisseling, die Zondagmorgen uit gebrek aan tijd moest worden afgekapt.

Over een belangrijk deel van deze discussie hebben wij reeds een en ander opgemerkt. De stelling: "geen politieke integratie zonder verdere economische integratie" is van Nederlandse zijde met kracht en bekwaamheid gesteld en verdedigd. Zij vond vooral bestrijding bij de Fransen. Niettemin is door de aanneming van de motie-Blaisse aan de commissie-ad hoc opgedragen, de economische bevoegdheden van de E.P.G. nog eens nader te bekijken, "erkennende het wezenlijk belang" daarvan. In dit voorbereidende stadium van de kwestie, waarbij slechts richtlijnen gegeven konden worden, mag men dit resultaat van de Nederlandse bemoeiingen een succes noemen.

Een ander punt van discussie betrof aard en samenstelling der vertegenwoordigende lichamen. Tegen het geldende spraakgebruik in zal de Eerste Kamer van de E.P.G. het lichaam zijn, dat wij Tweede Kamer noemen. Want zij wordt direct door de burgers der aangesloten staten gekozen en de zetelverdeling is ongeveer evenredig met de grootte der bevolking in die staten. Volgens het aangeboden ontwerp krijgen Frankrijk, West-Duitsland en Italië elk 63 zetels, België en Nederland ieder 30 en Luxemburg 12. Daartegenover werden twee wensen gesteld: een zetelverdeling, die zuiverder de verhouding in grootte van de bevolkingen der aangesloten staten weerspiegelt en het speciale Franse verlangen om 20 extra-zetels toegewezen te krijgen als representante van de Franse Unie.

Evenwel verlangden de kleine staten een paritaire vertegenwoordiging van alle zes in de Senaat, conform de praktijk dus in de Verenigde Staten van Amerika. Maar daarvoor waren Frankrijk, West-Duitsland en Italië weer niet te vinden, zodat de Beneluxstaten achteraf toch weer vasthielden aan de oorspronkelijke, voor hen gunstige zetelverdeling in het ontwerp der commissie. De Europese senatoren zullen geen regeringsvertegenwoordigers zijn, maar gekozen worden door de nationale parlementen. En een poging van Nederland om voorlopig nog even te wachten met Europese verkiezingen voor de samenstelling van de Eerste Kamer, vond weinig instemming.

Intussen is uit het eerste rapport van de G.K.S. wel heel duidelijk gebleken wat Europa te winnen heeft bij een krachtig doorgezette functionele integratie. Het geeft de enige weg aan om de E.P.G. een solide basis te geven. De zes volkshuishoudingen der aangesloten staten liggen te ver uiteen om veel kans te bieden op een gesloten staatkundige samenwerking, mits deze niet door internationale economische en sociale ordening sterk wordt bevorderd. Met dit zeer klemmende voorbehoud is het gelukkig dat de gedachte der Europese samenwerking nu wel onmiskenbaar vlot is gekomen.